

Vuoden 2022 talousarvioesityksen vaikutukset kuntien ilmasto- ja kiertotaloustoimiin

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kuuleminen HE 146/2021
vp HE valtion talousarvioksi vuodelle 2022, pääluokka 35

Teema: Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta

Miira Riipinen, Kuntaliitto @miirariipinen

Yleinen ilmastopolitiikka ja kuntien kustannukset ja tarpeet

- **Kannustimet** kuntien siirtymässä hiilineutraaliin kiertotalousyhteiskuntaan ovat olleet **pirstaloituneita, ennakoimattomia, eivätkä ole vastanneet** kuntien ilmastotoimien **suuruusluokkaa** (esim Tampereen ilmastobudjetti vuosille 2021–2024 lähes 250 milj. eur).
- **Uusien velvoitteiden** kuntatalousvaikutuksia ei ole riittävällä tavalla arvioitu eikä siten rahoitusperiaatetta niiden toimeenpanossa ole noudatettu.
- **Kuntien ilmastoratkaisut -ohjelma**n 2018–2023 kokonaisbudjetti on ollut 9 milj. eur, mikä on suunnattu erityisesti kuntien ja alueiden ilmastotyön vauhdittamiseen. Kohtuullista hallinnointia vaativa rahoitus on koettu kunnissa mielekkääksi, joskin pieneksi.
- **Hallituksen budjettiriihessä** päätettiin ilmastolakiin kirjattavasta **velvoitteesta** laatia **ilmastosuunnitelmat kunta-, seutu- tai maakuntatasolla**. Tulevissa talousarvioissa on huolehdittava **rahoitusperiaatteen** noudattamisesta tämän uuden velvoitteen toimeenpanossa.

Energiamurros ja kunnat

- **Kunnille** suunnatut **tuot** ovat **tervetulleita** ja edistävät osaltaan kuntien investointeja **korjausrakentamiseen**
- **Suuruusluokaltaan eivät vastaa kuntien mittavan rakennuskannan investointitarpeita**
- **Uusissa velvoitteissa** huomioitava rakennusten tulevat käyttö- ja saneeraustarpeet, energiatehokkuussaneeraukset on voitava ajoittaa ja yhdistää kiinteistöjen muuhun saneeraukseen.
 - FF55/EED esitys 'remonttiaallosta' kuntien rakennuskantaan epärealistinen (2,6-3,8 mrd. €/a)
- **Öljylämmityksestä luopuminen**
 - Merkitys kuntien energiamurroksessa marginaalinen
 - Tukiehdoissa tärkeää teknologianeutraalius
 - Kuntaliitto esittää hybridilämmityksen hyväksymistä avustuksen piiriin
- **Latausinfra**
 - Työpaikkakiinteistöjen tuki tervetullut, mutta myös nykyvaatimukset (latauspiste- ja automaatiolaki & puhtaiden ajoneuvojen hankintalaki) rahoittamatta (75 milj.€ +...)

Kiertotalous ja kunnat

*Onko
kiertotalous- ja
ilmastotoimien
eriyttäminen
tarpeen?*

- **Kiertotalousohjelman** kuntatoimet ja jätehuollon kehittämisen toimet relevantteja
– rahoituspohjaa laajennettava
- **Kiertotalouden GreenDeal:ssä** kunnille tärkeää (vrt. KETS)
 - Hyötyjä molemmille sopijaosapuolille
 - Sisälle kannustimet (rahoituspohjan laajennus)
 - Laaja-alaisuus ja väljyys → vaikuttavuus ja eri toimintaympäristöihin sopivat ratkaisut
 - Hallinnointi minimiin ja resursoitava
- **Kuntien kiertotalouden osaamiskeskus** osaksi ilmasto- energiasektorin nykytoimintoja
- **Jätetietojärjestelmän** kehittäminen tarpeellista tilastoinnin ja raportointien edistämiseksi, järjestelmästä tehtävä käyttäjäystävällinen ja myös kuntia ja niiden jätelaitoksia palveleva, rajapintaratkaisuihin nojaava
- **Kiertotalouden rahoitusinstrumentteja** kehitettävä yhdyskuntien kehittämisen tarpeisiin

Rakennetun ympäristön digitalisaatio kunnissa

- **Hiilineutraalin kiertotalousyhteiskunnan** toteutuminen **edellyttää** fyysisen ympäristön ekologisen jälleenrakennuksen lisäksi myös **rakennetun ympäristön digitalisaation** edistymistä
- **Kuntien tehtävissä syntyy** valtaosa yhteiskunnan toimivuuden kannalta tärkeitä rakennetun ympäristön **ydintiedoista**
 - asema- ja yleiskaavat, osoitteet, rakennukset, infra
- **Valtion toimet ja rahoitus** ohjataan keskitetyn järjestelmän kehittämiseen (RYTJ)
 - Tärkeää, etteivät valtion organisaatiot ylläpidä kuntien kanssa päällekkäisiä rekistereitä/versioita
- **Rahoitus kuntien tiedon yhteentoimivaan digitalisaation** ehdoton digitalisaation onnistumisen edellytys (7-10 milj. €/a)
- **Yhteentoimivuus toteuttava kunnissa**, joiden tehtävissä tiedot syntyvät
- **Laadukas rakentaminen edellyttää laadukkaita lähtötietoja**

**Keskustelu kuntien (ja
kuntalaisten) ilmastotyön
rahoituksesta on käymättä.**

Kiitos.

Miira Riipinen

040-8244401

miira.riipinen@kuntaliitto.fi

[@miirariipinen](#)

www.kuntaliitto.fi